

เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการอย่างไร จึงไม่หมดสิทธิ

บทนำ

เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นข้าราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคหรือส่วนท้องถิ่น เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาให้เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ราชการตามที่ตนได้ขออนุมัติเอาไว้ ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ แต่ทั้งนี้ผู้มีสิทธิต้องยื่นใช้สิทธิภายในระยะเวลาอันควร ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น

หลักการและเหตุผล

การเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ถือได้ว่าเป็นสิทธิประโยชน์ที่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นพึงจะได้รับ ถือเป็นสิทธิประโยชน์รูปแบบหนึ่งที่หน่วยงานท้องถิ่นได้มอบให้แก่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่ได้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงาน ไม่ว่าจะเจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งจะได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เดินทางไปราชการ ได้รับความหมายให้ปฏิบัติหน้าที่นอกที่ตั้งหรือได้รับอนุมัติให้ โอน(ย้าย) เพื่อไปปฏิบัติราชการ ณ หน่วยงานท้องถิ่นอื่น เจ้าหน้าที่ผู้นั้นย่อมมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการทั้งสิ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นที่มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางราชการ ได้รับทราบถึงสิทธิประโยชน์ของตน ได้คำนึงถึงช่วงระยะเวลาในการยื่นเบิกค่าใช้จ่ายฯ เพื่อมิให้ตนเองเสียสิทธิประโยชน์อันพึงได้รับ

เนื้อเรื่องบทความ

นายไก่อ (เจ้าพนักงานพัสดุ) เดิมสังกัดเทศบาลตำบล บ. ได้รับคำสั่งให้โอน(ย้าย) ไปรับราชการยังเทศบาลตำบล ป. จากนั้นจึงเดินทางไปรายงานตัวเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ และต่อมาเมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๐ นายไก่อ (เจ้าพนักงานพัสดุ) จึงได้ยื่นเอกสารเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่อต้นสังกัด นายกองคํการบริหารส่วนตำบล จึงไม่อนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ โดยให้เหตุผลว่านายไก่อ (เจ้าพนักงานพัสดุ) ได้ยื่นเอกสารเกินระยะเวลาที่ระเบียบกำหนด

นายไก่อ จึงได้นำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลปกครองเพิกถอนคำสั่งที่ไม่อนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการและให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้เงิน

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า นายไก่อ (ผู้ฟ้องคดี) มีสิทธิที่จะได้รับค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ แต่อย่างไรก็ตามผู้ฟ้องคดี ได้ออกเดินทางจากต้นสังกัดเดิมเป็นการล่วงหน้า โดยมีได้ยืมเงินทดรองจ่ายในการเดินทางไปราชการและได้เข้ารายงานตัวต่อเทศบาลตำบล ป. ในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ซึ่งหากผู้ฟ้องคดีประสงค์จะขอเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ก็ชอบที่จะยื่นเบิกภายในกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้เดินทางไปถึง การที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นเอกสารเพื่อขอเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการล่วงเลยมาเป็นเวลาถึง ๕ เดือนเศษ โดยยื่นเบิกค่าใช้จ่ายโดยสารรถประจำทาง ค่าขนย้ายสิ่งของสัมภาระ จึงเป็นการยื่นเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการเมื่อพ้นกำหนด ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้เดินทางไปถึงเทศบาลตำบล ป. ตามข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง และไม่ปรากฏเหตุจำเป็นหรือมีอุปสรรคใดที่ขัดขวางทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถยื่นเอกสารการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการภายในระยะเวลาดังกล่าวได้ (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไป

/ราชการ...

ราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๒๖ (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๔๘)

จึงเป็นการไม่ใช้สิทธิภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ตามข้อ ๕๖ วรรคหนึ่ง คำสั่งไม่อนุมัติให้เบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการจึงชอบด้วยกฎหมาย (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๖๘/๒๕๕๖)

สรุป

ศาลปกครองสูงสุดได้วางบรรทัดฐานอันเป็นแนวทางปฏิบัติราชการที่น่าสนใจ กล่าวคือ กรณีที่มีกฎหมายหรือระเบียบกำหนดระยะเวลาในการใช้สิทธิในเรื่องใดๆเอาไว้ ก็จะต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบดังกล่าว และถึงแม้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๒๖ (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๖ พ.ศ.๒๕๔๘) จะได้ถูกยกเลิกไปแล้วและแม้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการฯ พ.ศ.๒๕๕๕ จะไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการขอยื่นเบิกเอาไว้ ดังเช่นฉบับที่ถูกยกเลิกไป แต่หากพิจารณาในข้อ ๕๘ บัญญัติว่า “การเบิกเงินตามระเบียบนี้ ผู้เบิกต้องยื่นรายงานการเดินทาง พร้อมด้วยใบสำคัญคู่จ่ายและเงินเหลือจ่าย (หากมี) ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัดและให้เบิกจากงบประมาณประจำปีที่เดินทางไปราชการ” ย่อมแสดงให้เห็นว่าแม้ในระเบียบในฉบับปัจจุบันจะไม่ได้ระบุถึงระยะเวลาในการใช้สิทธิเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ดังเช่นระเบียบฉบับที่ถูกยกเลิกไป แต่ยังคงมุ่งประสงค์ให้ผู้ใช้สิทธิเร่งรีบดำเนินการยื่นเอกสารคำขอเบิกค่าใช้จ่ายให้อยู่ในห่วงปีงบประมาณนั้น

หมายเหตุ อ้างอิงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๖๖๘/๒๕๕๖

จัดทำโดย ฝ่ายวินัยและส่งเสริมคุณธรรม
กองการเจ้าหน้าที่
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์
ผู้เรียบเรียง นายจิรัฏฐ์ รอบรัตน์ นิติกรปฏิบัติการ